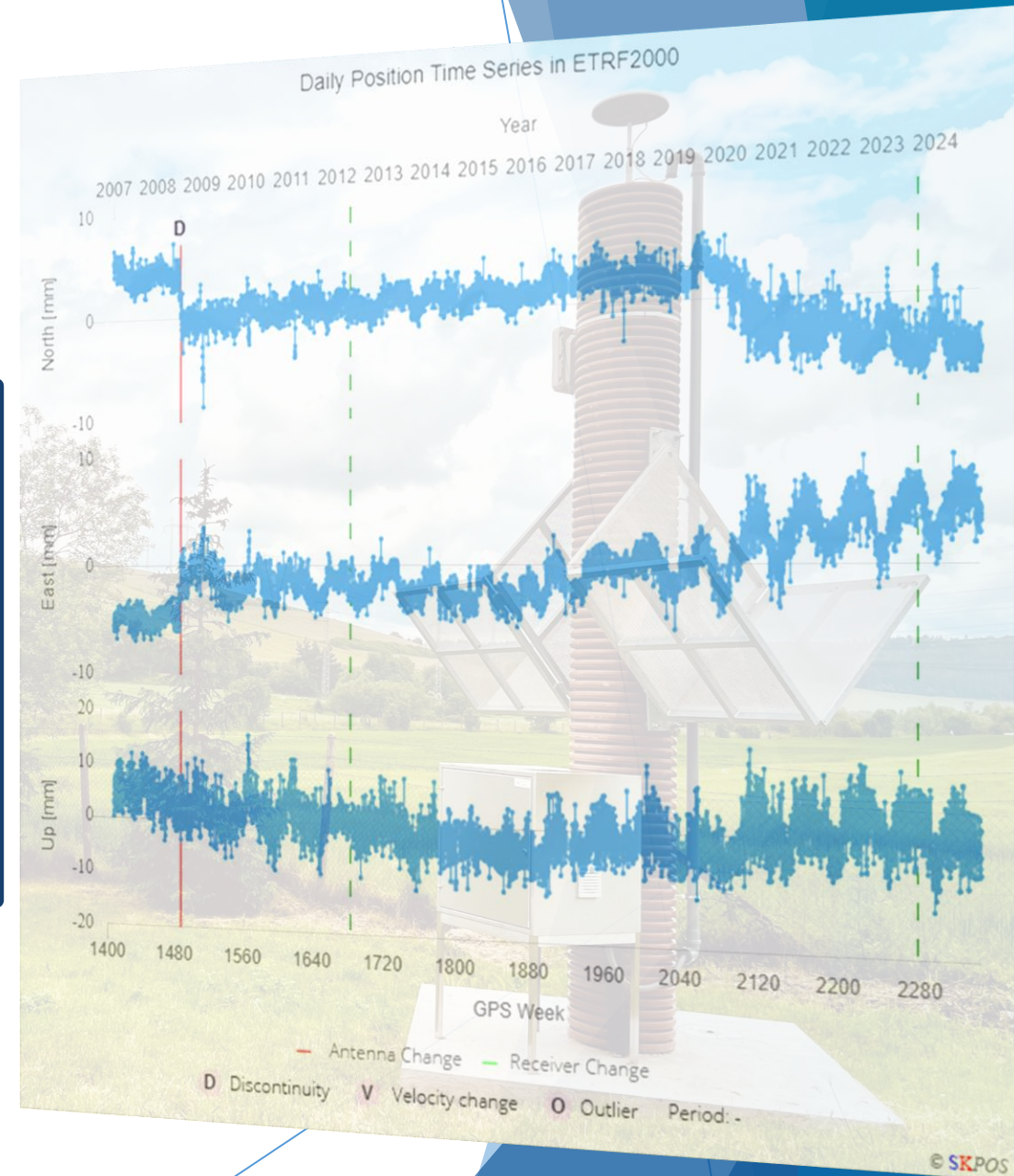

AKO POČÍTAME SÚRADNICE REFERENČNÝCH STANÍC V RÁMCI SKPOS?

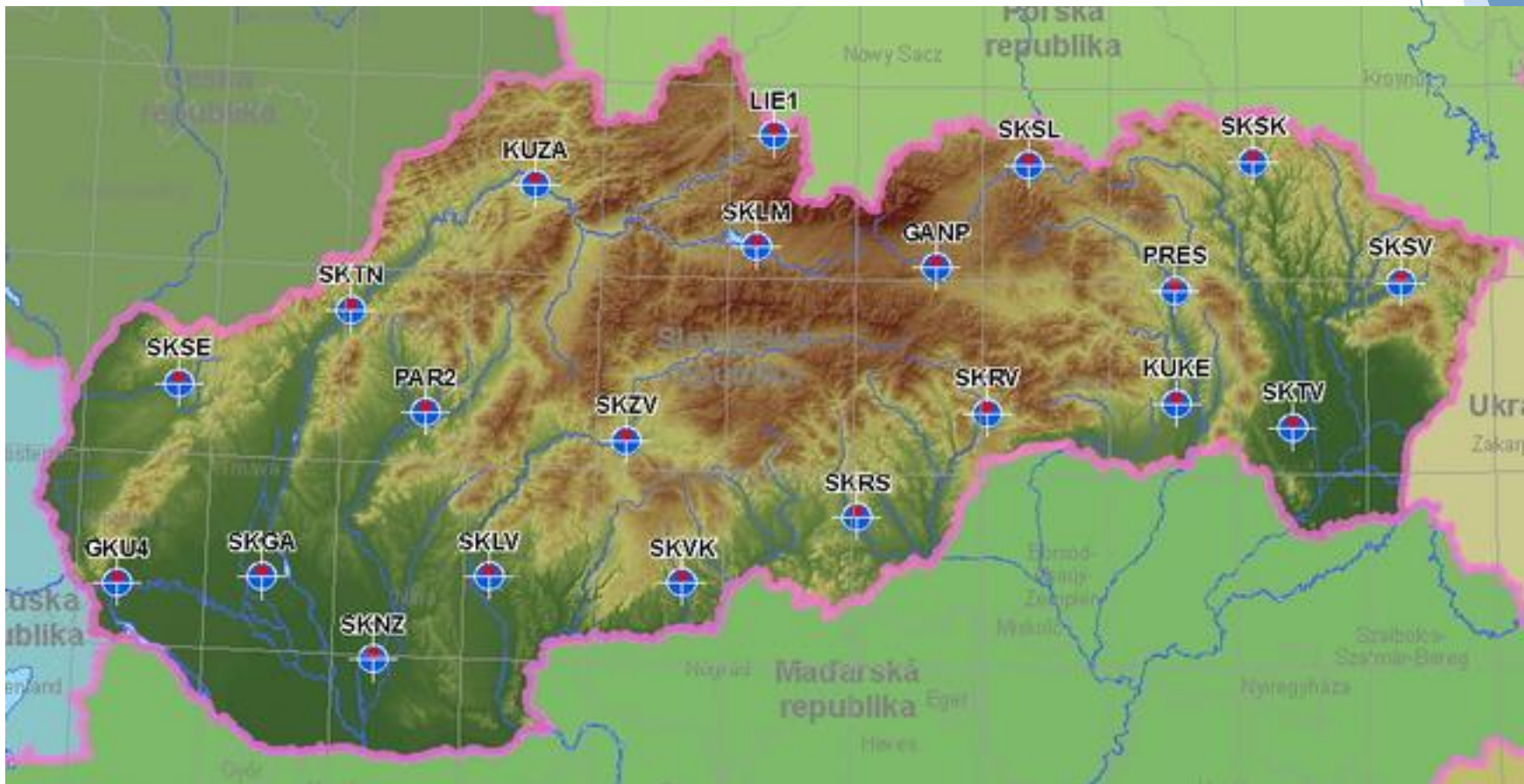
Martin Ferianc, Karol Smolík

Seminár Družicové metódy v teórii a praxi
04.02.2025, VUT Brno

ÚVOD

2006 ● spustenie prevádzky SKPOS

ÚVOD

- 2006 ● spustenie prevádzky SKPOS
- 2009 ● ETRS89 – záväzný GRS na Slovensku

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2009

Vyhlásené: 25. 7. 2009 Časová verzia predpisu účinná od: 1.10.2019 do: 31. 3.2024

Obsah dokumentu je právne záväzný.

300

VYHLÁŠKA

Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

zo 14. júla 2009,

**ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky
č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov**

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) podľa § 28 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ

ZÁVÄZNÉ GEODETICKÉ REFERENČNÉ SYSTÉMY A ICH PLATNÉ REALIZÁCIE

§ 2

(1) Názvy a kódy záväzných geodetických referenčných systémov sú:

- a) Európsky terestrický referenčný systém 1989 s alfanumerickým kódom ETRS89, kódom EPSG::4927 pre 3D – φ , λ , h, kódom EPSG::4258 pre 3D – X, Y, Z a kódom EPSG::4936 pre 2D – φ , λ .

ÚVOD

- 2006 ● spustenie prevádzky SKPOS
- 2009 ● ETRS89 – záväzný GRS na Slovensku
- 2010 ● 1. multi-ročné spracovanie údajov GNSS (v IGS05)
  - ▶ permanentné merania na staniciach SKPOS (2007 – 2009)
  - ▶ epochové merania na bodoch SGRN (1995 – 2009)
  - ▶ vyrovnanie na referenčné stanice EPN
  - ▶ **ref. epocha: 2008.5** (stred observácií SKPOS 2007 – 2009)

ÚVOD

- 2006 ● spustenie prevádzky SKPOS
- 2009 ● ETRS89 – záväzný GRS na Slovensku
- 2010 ● 1. multi-ročné spracovanie údajov GNSS (v IGS05)
- ▶ permanentné merania na staniciach SKPOS (2007 – 2009)
  - ▶ epochové merania na bodoch SGRN (1995 – 2009)
  - ▶ vyrovnanie na referenčné stanice EPN
  - ▶ ref. epocha: 2008.5 (stred observácií SKPOS 2007 – 2009)
- 2011 ● SKTRF2009 (1. národná realizácia ETRS89)
- ▶ = ETRF2000 (epocha 2008.5)
  - ▶ definovaná súradnicami SKPOS a SGRN

GEODETICKÝ A KARTOGRAFICKÝ ÚSTAV BRATISLAVA

Chlumeckého 4, 827 45 Bratislava

Odbor geodetických základov

Skupina analýz a spracovania meraní

TECHNICKÁ SPRÁVA

SKTRF2009

VÝPOČET SÚRADNÍC A CHARAKTERISTÍK PRESNOSTÍ BODOV
ŠTÁTNEJ PRIESTOROVEJ SIETE V SYSTÉME ETRS89

Autor: Ing. Branislav Droščák, PhD.

April - júl 2011
Bratislava

ÚVOD

nové GNSS (Galileo, BeiDou)

nové realizácie IGS a produkty GNSS

nové smernice EUREF na spracovanie údajov GNSS

nové stanice SKPOS

ukončenie epochových meraní na bodoch SGRN

10+ rokov permanentných observácií SKPOS

absencia ročných zmien súradníc (rýchlostí) v SKTRF2009

(potreba aktualizácie národnej realizácie ETRS89)

Realizácie IGS	Platná od	Platná do
IGS05	05.12.2006	16.04.2011
IGS08	17.04.2011	06.10.2012
IGb08	07.10.2012	28.01.2017
IGS14	29.01.2017	16.05.2020
IGb14	17.05.2020	26.11.2022

IAG sub-commission for the European Reference Frame – EUREF

Guidelines for EUREF Densifications

J. Legrand¹, C. Bruyninx, Z. Altamimi, A. Caporali, A. Kenyeres, M. Lidberg
Questions or remarks can be directed to epncb@oma.be

Version 1: 26-05-2009

Version 2: 04-05-2010: Minor corrections/clarifications based on user feedback

Version 3: 24-05-2012: Encourage the use of GLONASS observations

Version 4: 13-06-2012: Modified links due to the EPN CB web site restructuring

Version 5: 28-05-2013: Replacement of ITRF2005 with IGb08 and additional clarifications

Version 5: 09-03-2018: Move historical background to annex, rewrite the introduction, introduce

ÚVOD

nové GNSS (Galileo, BeiDou)

nové realizácie IGS a produkty GNSS

nové smernice EUREF na spracovanie údajov GNSS

nové stanice SKPOS

ukončenie epochových meraní na bodoch SGRN

10+ rokov permanentných observácií SKPOS

absencia ročných zmien súradníc (rýchlostí) v SKTRF2009

Inšpirácia: nová národná realizácia ETRS89 v Estónsku

MAA-AMET

Multi-year solution for the ESTPOS network

Karin Kollo, Jaanus Metsar, Priit Pihlak,
Artu Ellmann

Department of Geodesy
Estonian Land Board

ÚVOD

nové GNSS (Galileo, BeiDou)

nové realizácie IGS a produkty GNSS

nové smernice EUREF na spracovanie údajov GNSS

nové stanice SKPOS

ukončenie epochových meraní na bodoch SGRN

10+ rokov permanentných observácií SKPOS

absencia ročných zmien súradníc (rýchlostí) v SKTRF2009

2019

Nová koncepcia výpočtu súradníc staníc SKPOS

- ▶ nový homogénny prepočet siete SKPOS
- ▶ nová národná realizácia ETRS89 (iba stanice SKPOS)
- ▶ postup výpočtu súradníc nových staníc
- ▶ postup aktualizácie súradníc po výmene antény

TYPY SÚRADNÍC V RÁMCI SKPOS

Približné súradnice

- ▶ **Výpočet:** po spustení prevádzky stanice
- ▶ **Údaje:** 24h RINEX
- ▶ **Spracovanie:** SKPOS Online PP
- ▶ **Účel:** prvotné testovanie, monitorovanie
- ▶ **Dokumentácia:** nie

SKPOS®
Online Postprocessing
<http://skpos.gku.sk>

Vstupné informácie

ID výpočtu: 1830
 Nahrané súbory: PRSV1690.T02
 Dátum: 06/18/2024 04:41:38 UTC (MM/DD/YYYY HH:MM:SS)
 Prijímač: TRIMBLE ALLOY
 Označenie: TRM115000.00 NONE
 Anténa: TRM115000.00 NONE
 Výška [m]: 0.283
 Referenčný bod: Bottom of antenna mount

Informácie o výpočte

Začiatok merania: 06/17/2024 13:17:00 UTC (MM/DD/YYYY HH:MM:SS)
 Koniec merania: 06/17/2024 23:59:30 UTC (MM/DD/YYYY HH:MM:SS)
 Metóda merania: Static
 Interval záznamu: 30 s
 Typ efemerid: Broadcast
 Referenčný systém: ETRS89 (ETRF2000 epocha 2008.5)
 Tektonická platňa: Eurasia

Základnice (referenčná stanica - určený bod)

Referenčná stanica	Dĺžka základnice [km]	Štatistika observácií GNSS (spolu / využiteľné / využité / %)	Počet použitých druhíc GNSS
PRSV	0.06	38551 / 1285 / 1285 / 100%	27 GPS / 23 GLN / 18 GAL / 14 BDS
KOSE	24.84	38551 / 1285 / 1285 / 100%	26 GPS / 20 GLN / 18 GAL / 6 BDS
VRAN	32.73	38551 / 1285 / 1285 / 100%	27 GPS / 21 GLN / 18 GAL / 6 BDS
SPVL	34.66	38551 / 1285 / 1285 / 100%	27 GPS / 21 GLN / 18 GAL / 6 BDS
SKSK	43.19	38551 / 1285 / 1285 / 100%	27 GPS / 20 GLN / 18 GAL / 6 BDS
TREB	51.86	38551 / 1285 / 1285 / 100%	27 GPS / 20 GLN / 18 GAL / 6 BDS

Výsledok pre bod: PRSV

ETRS89 (ETRF2000 epocha 2008.5)

Súradnice vzťahnuté k meranému bodu

Súradnica	Hodnota	σ [m]
X [m]	3909055.415	0.001
Y [m]	1521246.317	0.001
Z [m]	4789034.958	0.002
Elipsoidická šírka	48° 58' 34.06228" N	0.001
Elipsoidická dĺžka	21° 15' 50.31253" E	0.001
Elipsoidická výška	289.354 m	0.002

Informácie o reporte

Verzia softvéru: 5.1.1
 Dátum vytvorenia: 06/18/2024 04:46:05 UTC (MM/DD/YYYY HH:MM:SS)

Podľa ods. 4.9. Všeobecno obchodných podmienok pre poskytovanie produktov a služieb SKPOS, za presnosť a kvalitu výsledkov získaných prostredníctvom využívania Tovarú zodpovedá Odberateľ.

TYPY SÚRADNÍC V RÁMCI SKPOS

Operatívne súradnice

- ▶ **Výpočet:** po min. 4 týždňoch prevádzky
- ▶ **Údaje:** min. 28 denných SINEX/NEQ
- ▶ **Spracovanie:** Bernese
- ▶ **Účel:** implementácia do siete a služby RTN
- ▶ **Dokumentácia:** technická správa

Geodetický a kartografický ústav Bratislava

VÝPOČET OPERATÍVNYCH SÚRADNÍC
REFERENČNEJ STANICE SKPOS PREŠOV (PRSV)
V SYSTÉME ETRS89

Technická správa

Doložka o autorizáčnom overení	
Názov zákazky/práce/projektu	Výpočet operatívnych súradníc referenčnej stanice Prešov (PRSV) siete SKPOS
Počet strán	10
Prílohy (počet príloh/počet strán)	2
Náležitostami a presnosťou zodpovedá predpisom	
Miesto a dátum	Žilina, 23.07.2024
Meno, priezvisko a podpis	Ing. Karol Smolík
Odtlačok pečiatky a číslo osvedčenia	Číslo osvedčenia: 003/2020 Rozsah podľa § 6 písm. d), e), f) a j) zákona NR SR č. 215/1995 Z. z.

Autor: Ing. Martin Ferienc
Bratislava, 23.07.2024

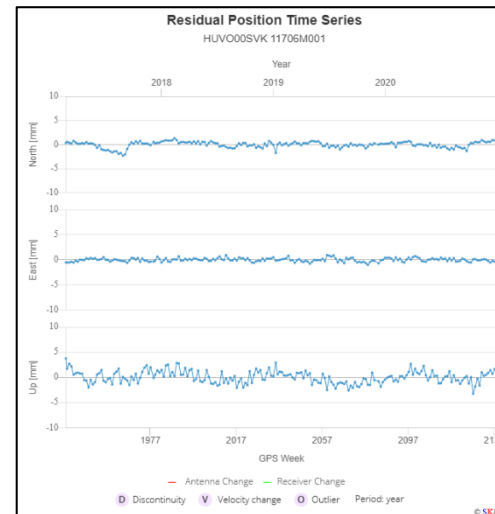

TYPY SÚRADNÍC V RÁMCI SKPOS

Oficiálne súradnice a rýchlosti

- ▶ **Výpočet:** po 3 rokoch prevádzky / po aktualizácii ref. rámca IGS
- ▶ **Údaje:** min. 3 roky denných/týždenných SINEX/NEQ
- ▶ **Spracovanie:** Bernese
- ▶ **Účel:** aktualizácia národnej realizácie ETRS89
- ▶ **Dokumentácia:** report (validácia EUREF GB)

Geodetic and Cartographic Institute Bratislava

REPORT OF COMPUTATION OF THE SKPOS MULTI-YEAR SOLUTION AS EUREF DENSIFICATION FOR SLOVAKIA

For the validation to the EUREF Governing Board

Authors: Martin Ferienc, Branislav Droščák, Karol Smolík,
Miroslav Roháček, Miroslav Steinhübel

Bratislava
2021

VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Postup

2019 ● EPN AC Workshop

- ▶ nové odporúčenia a štandardy spracovania údajov v rámci EPN

Reference Station Selection

This tool aims at choosing suitable reference stations in order to be a densification solution to the EPN multi-year position and velocity solution, following the Guidelines for EUREF densifications.

Inputs

Begin and End Dates of the Densification Solution

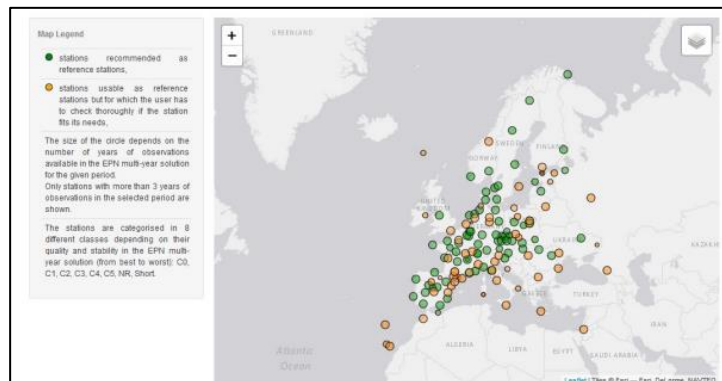
Begin Date: End Date:

Remarks: The system is assuming that the user will use the same data selection/rejection policy as in the EPN multi-year position and velocity solution (the list of rejected data is available here).
If no date is set, then the begin and end date of the last EPN solution will be used.

List of Pre-selected Reference Stations (optional)

Pre-Selected Station List:

I also want to show the stations that are **not recommended** as reference station on the map.

EUREF-AC-MAIL: #2492

CODE is providing as the **first** of the IGS analysis centers a combined

GPS+GLONASS+Galileo
orbit and clock product

in its **legacy rapid and ultra-rapid processing chains** since September 23rd, 2019.

Slide 2 of 21

Astronomical Institute, University of Bern **AIUB** **CODE**

Summary

- Galileo observations have been officially included in EPN final daily coordinate solutions since GPS week 2044 (March 10, 2019)
  - since mid September, because of new three system CODE products, Galileo observations may be used also in EPN rapid and ultra-rapid processings
- Analysis centres are asked to:
  - use the new EPN ANTEX file (with multiple antenna calibrations). (For how long the old files should be maintained?)
  - switch to RINEX3 processing (if not already done); since new year, RINEX 2 data may not be available for some stations
- The activities on the analysis of the impact global sites on EPN daily coordinate solutions have been started
  - How do we proceed?
  - Are more ACs interested to join these activities?

Liemo et al. EPN ACC Report

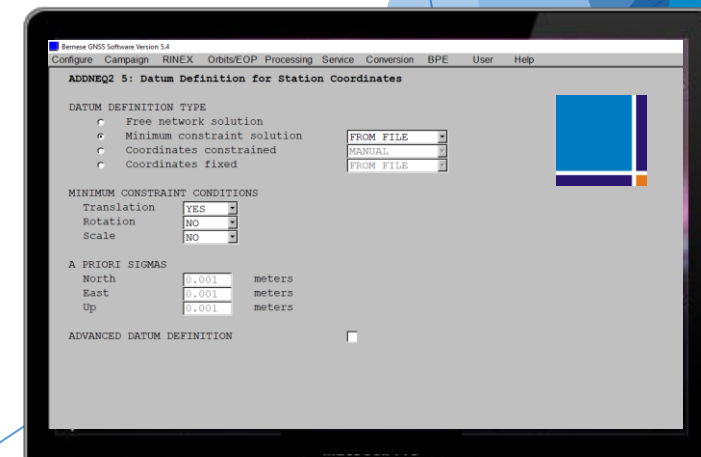
VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Postup

- 2019 ● EPN AC Workshop
  - ▶ nové odporúčenia a štandardy spracovania údajov v rámci EPN
- 2020 ● Kurz - Bernese GNSS Software
  - ▶ nastavenia programov v rámci Bernese
  - ▶ nastavenie spracovateľskej kampane

Parameter / Kampaň	REPRO (GPS týždne 1408 - 1933)	OPERATIONAL (GPS týždne 1934 - 2085)	OPERATIONAL (GPS týždne 2086 - 2138)
Referenčný rámeč	IGb08	IGS14	IGS14 (since 2106 IGb14)
Kalib. model antény	epn_08.atx	epn_14.atx	epn_14.atx
Produkty CODE	REPRO_2015 (GPS+GLO)	final (GPS+GLO)	rapid (GPS+GLO+GAL)
Orbitálny model CODE	DYX sun-oriented (old)	D2X sun-oriented (new)	D2X sun-oriented (new)
Súbory RINEX	RINEX v2	RINEX v2	RINEX v2 + RINEX v3
Družicové systémy	GPS+GLO	GPS+GLO	GPS+GLO+GAL
Riešenie EPN	EPN_A_IGb08_C1934.SNX	EPN_A_IGb14_C2130.SNX	EPN_A_IGb14_C2130.SNX
Typ spracovania		Network DD	
Strat. sprac. základníc		OBS-MAX	
Strat. riešenia ambiguit	L5/L3, QIF, L1/L2 (v závislosti od dĺžky základnice)		
Model troposféry	VMF1		
Model ionosféry	CODE		
Oceánske slapy	FES2004		
Atmosférické slapy	generované softvérom Bernese 5.2		

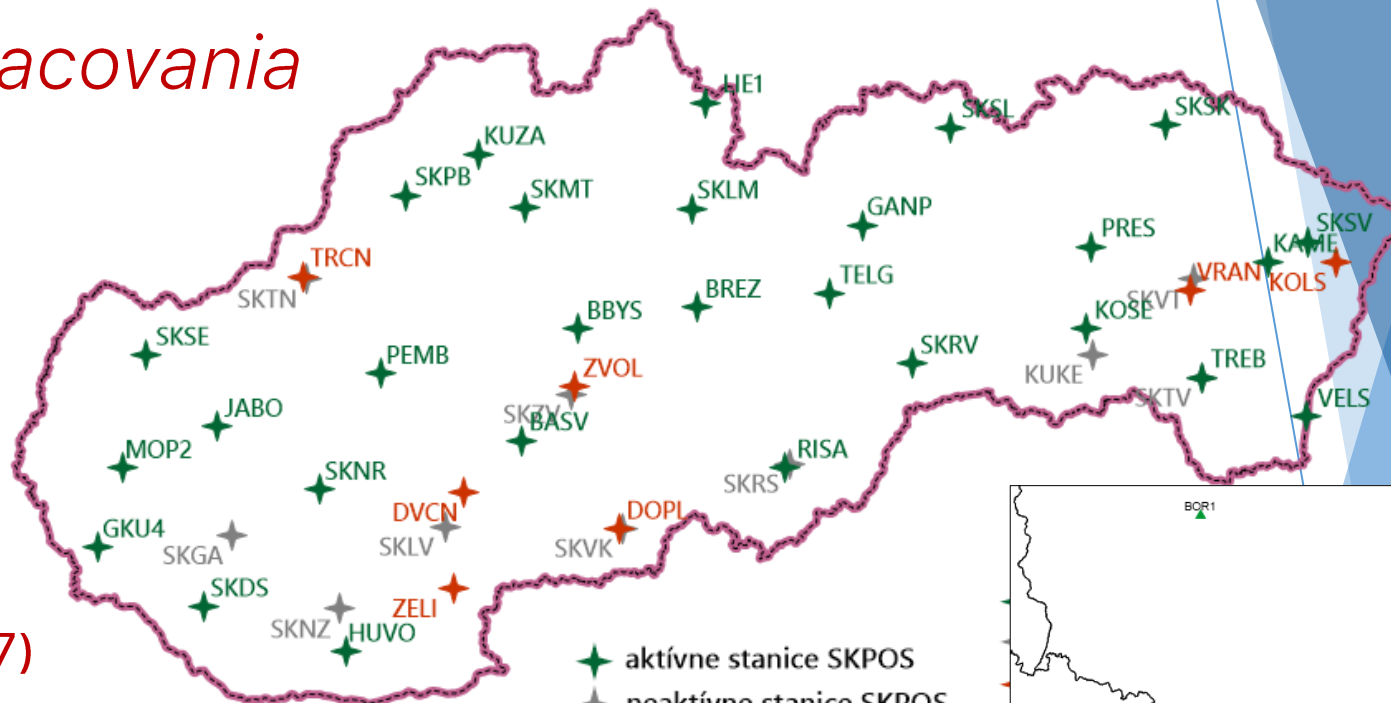
VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Postup

- 2019 ● EPN AC Workshop
  - ▶ nové odporúčenia a štandardy spracovania údajov v rámci EPN
- 2020 ● Kurz - Bernese GNSS Software
  - ▶ nastavenia programov v rámci Bernese
  - ▶ nastavenie spracovateľskej kampane
- 2021 ● Spracovanie - reprocessing údajov SKPOS (2007-2020)
  - ▶ výber staníc do spracovania
  - ▶ výpočet denných riešení
  - ▶ výpočet týždenných riešení
  - ▶ výpočet 2. multi-ročného riešenia SKPOS
  - ▶ verifikácia výsledkov

VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Výber staníc do spracovania

▶ stanice SKPOS (38):

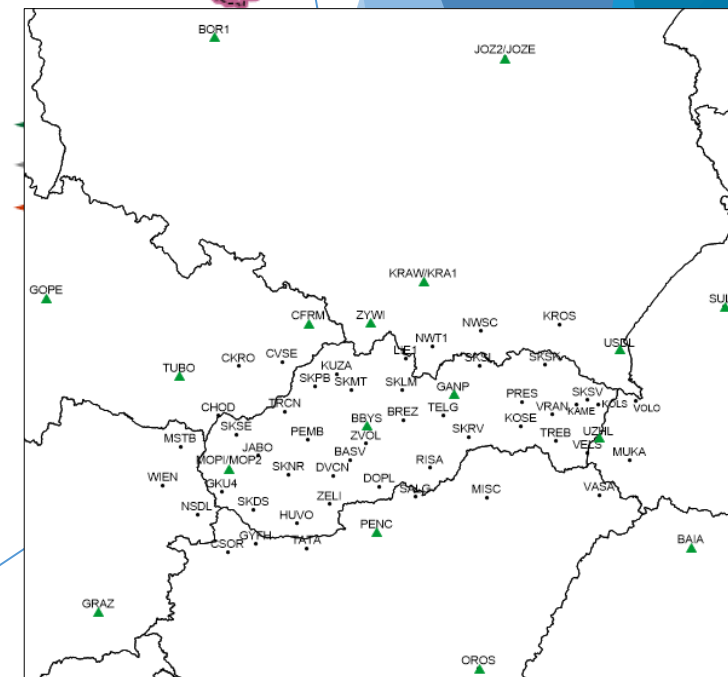
- ▶ 28 aktívnych
- ▶ 10 neaktívnych

▶ vylúčené stanice SKPOS (7)

- ▶ 5 nových staníc (< 3 roky)
- ▶ 2 stanice s nestabilným časovým radom

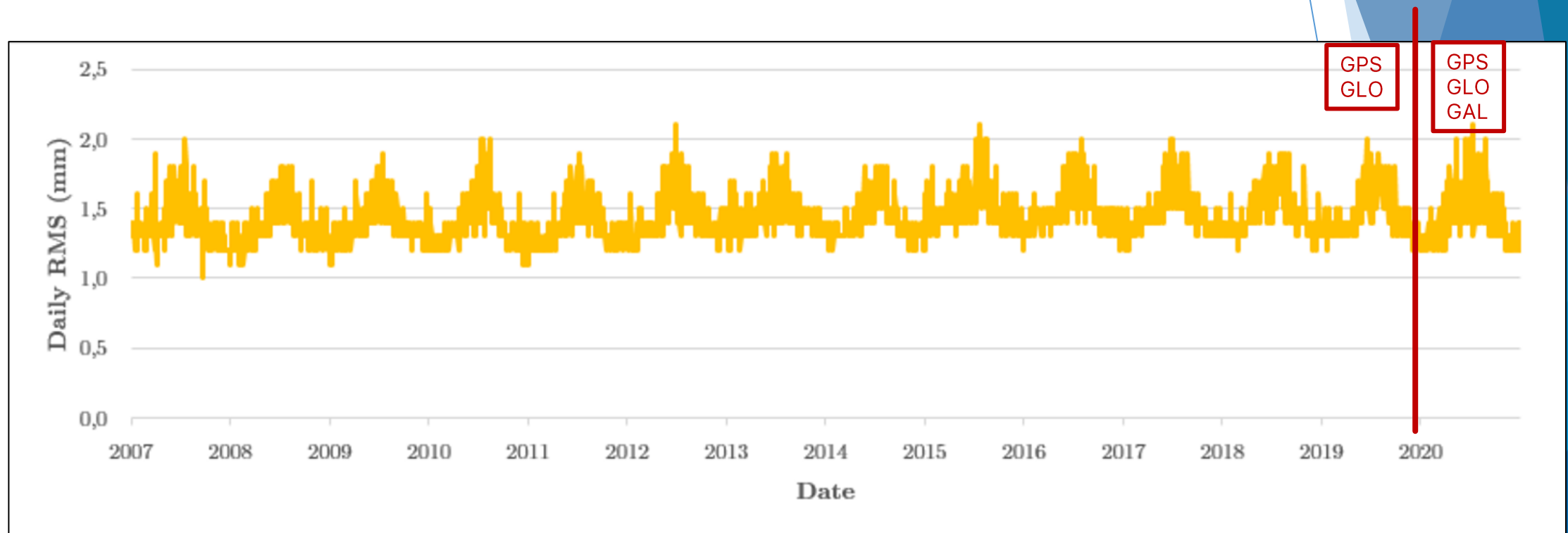
▶ zahraničné stanice SKPOS

▶ referenčné stanice EPN z okolia Slovenska

VÝPOČET OFICIÁLNÝCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

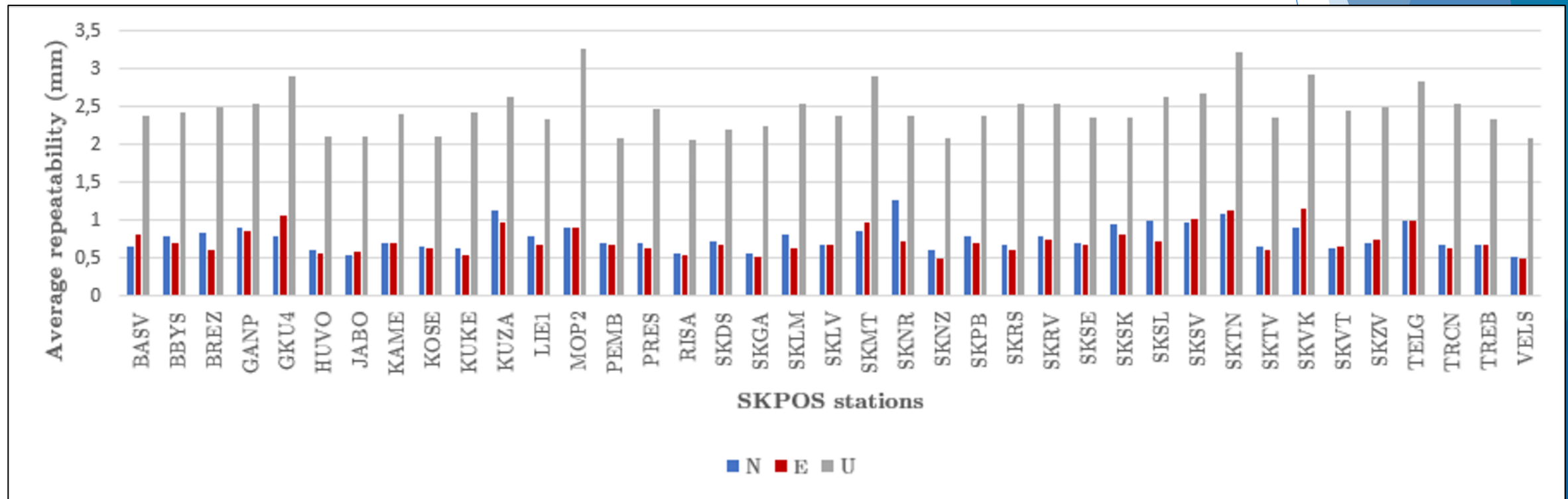
Výpočet denných riešení

VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Výpočet týždenných riešení

VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Výpočet 2. multi-ročného riešenia SKPOS

1. Transformácia riešení (GPSw 1408 – 1933) z IGb08 do IGb14

- ▶ latitude-dependent modely + skripty IGS

2. Konverzia SINEX riešení na NEQs (SNX2NQ0)

3. Analýza časových radov (FODITS)

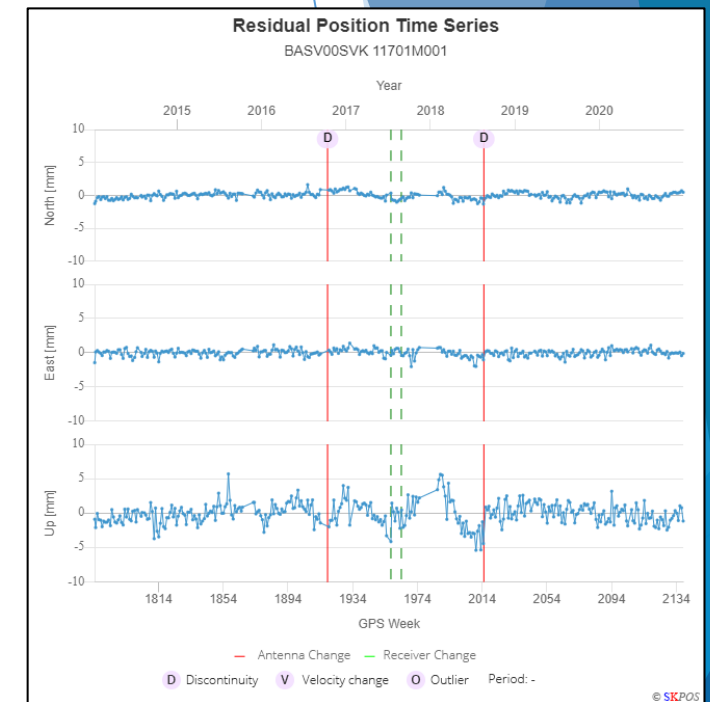
- ▶ odhad diskontinuit staníc EPN a SKPOS

4. Kombinácia NEQs 2007 – 2020 (ADDNEQ2)

- ▶ odhad súradníc a rýchlostí v IGb14
- ▶ reziduálne časové rady súradníc

5. Transformácia súradníc z IGb14 do ETRF2000

- ▶ EPN Transformation Tool

Site	Solution number	Coordinates in ETRF2000			Velocities in ETRF2000		
		X (m)	Y (m)	Z (m)	v _x (m/y)	v _y (m/y)	v _z (m/y)
RISA	1	3988763.1382	1452239.9551	4744787.8363	-0.00034	-0.00005	-0.00030
SKDS	1	4075846.2278	1293505.1654	4716693.9636	-0.00091	0.00012	-0.00006
	2	4075846.2268	1293505.1520	4716693.9619	-0.00091	0.00012	-0.00006
SKGA	1	4057834.3697	1297133.7661	4731114.2889	-0.00135	0.00048	-0.00124
	2	4057834.3757	1297133.7692	4731114.2880	-0.00135	0.00048	-0.00124
	3	4057834.3723	1297133.7668	4731114.2909	-0.00135	0.00048	-0.00124
SKLM	1	3943154.9394	1405526.0040	4796851.4987	-0.00022	-0.00013	-0.00026
	2	3943154.9443	1405526.0036	4796851.4998	-0.00022	-0.00013	-0.00026
SKLV	1	4035647.4181	1358582.5220	4732883.1237	-0.00054	-0.00032	-0.00166
	2	4035647.4230	1358582.5263	4732883.1381	-0.00054	-0.00032	-0.00166

VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Verifikácia výsledkov

Porovnanie súradníc a rýchlostí staníc EPN/SKPOS: GKU vs. EPN/EPN Densification

Kumulatívne riešenie	Autor	Porovnávané stanice (#)	Rozdiely v polohe > 5 mm	Rozdiely v rýchlosti > 0.5 mm/rok
EPN (C2130)	Juliette Legrand	EPN (18)	0x	0x
EPN Densification (C2145)	Joaquin Zurutuza	SKPOS (38)	1x	2x
EPN Densification (D2100)	Ambrus Kenyeres	SKPOS (28)	2x	4x

VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Postup

2022 ● Validácia výsledkov

- ▶ 03/2022 – obhájené pred EUREF GB
- ▶ 06/2022 – akceptované rezolúciou na sympóziu EUREF 2022
- ▶ 08/2022 – definovaný SKTRF2022 (nová národná realizácia ETRS89)

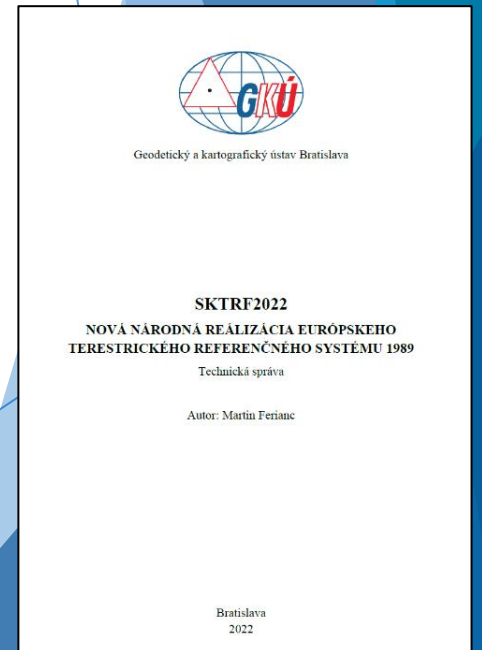
EUREF 2022 Resolutions

Resolution No. 1.

The IAG Reference Frame Sub-commission for Europe (EUREF)

recognising that the multi-year solution for the Slovakian SKPOS network was completed and presented to the EUREF Governing Board (GB) by representatives of Slovakia and that these results were accepted by the GB as Class A standard

endorses the set of points for Slovakia, as submitted to the GB, as a national realisation of ETRS89

VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

Postup

2022 ●

Validácia výsledkov

- ▶ 03/2022 – obhájené pred EUREF GB
- ▶ 06/2022 – akceptované rezolúciou na sympóziu EUREF 2022
- ▶ 08/2022 – definovaný SKTRF2022 (nová národná realizácia ETRS89)

2024 ●

Novelizácia Vyhlášky ÚGKK SR č. 300/2009 Z.z.

- ▶ 01.04.2024 – SKTRF2020 nahradil pôvodný SKTRF2009

(4) Realizácia Európskeho terestrického referenčného systému 1989 predstavuje súbor geocentrických priestorových súradníc, ročných zmien súradníc a charakteristík presností vybraných bodov Štátnej priestorovej siete s alfabetickým kódom ŠPS, spracovaných k určitému dátumu pomocou množiny staníc EUREF permanentnej siete postupom definovaným v EUREF smerniciach, na ktoré sú naviazané ostatné body ŠPS. Jej názov je Slovenský terestrický referenčný rámec s alfanumerickým kódom SKTRFyyyy a ten zodpovedá a reprezentuje národné zhustenie konkrétne zvolenej epochy Európskeho terestrického referenčného rámca s alfanumerickým kódom ETRFyyyy a epochou yyyy.yyy. Súradnice a charakteristiky presností ostatných bodov ŠPS sú určené vo väzbe na realizáciu SKTRFyyyy, a tým preberajú jej charakteristiky z pohľadu ETRFyyyy a epochy yyyy.yyy. Národnou realizáciou ETRS89 je realizácia SKTRF2022, ktorá zodpovedá ETRF2000 a epoche 2008.5.“ a na konci sa pripája táto veta: „Kód EPSG národnej realizácie ETRS89 pre 3D ϕ , λ , h je EPSG::4937, pre 2D ϕ , λ je EPSG::4258 a pre 3D X, Y, Z je EPSG::4936.

VÝPOČET OFICIÁLNYCH SÚRADNÍC A RÝCHLOSTÍ

3. multi-ročné spracovanie SKPOS

- 2022 ● Nová realizácia IGS (IGS20)
- ▶ IGS repro3 - homogénne produkty GNSS v IGS20 (GPS+GLO+GAL)
  - ▶ nové 9-miestne označenie produktov GNSS
  - ▶ nové štandardy v rámci spracovania:
    - ▶ upustenie od individuálnych kalibrácií antén
    - ▶ posudzovanie vplyvu antén nenasmerovaných na sever
    - ▶ nový model oceánskych slapov (FES2014b)
    - ▶ nový model troposféry: VMF3
  - ▶ update Bernese v5.2 → Bernese v5.4
- 2024 ● Reprocessing údajov SKPOS v IGS20 (2007 – 2022) ✓
- 2025 ● Výpočet 3. multi-ročného riešenia SKPOS ?

VÝPOČET OPERATÍVNYCH SÚRADNÍC

- ▶ **Dôvod:** budovanie nových staníc SKPOS
- ▶ **Problém:** výpočet súradníc stanice v ref. epoche 2008.5 bez znalosti jej rýchlostí
- ▶ **Optimálne riešenie (3 roky):**
  - 1) stanica spracovávaná 3 roky mimo sieťového riešenia
  - 2) výpočet súradníc v 2008.5 na základe odhadnutých rýchlostí
  - 3) zaradenie do siete a služby RTN (SKPOS)

zdĺhavé a prakticky neefektívne
- ▶ **Alternatívne riešenie (2 mesiace):**
  - ▶ 2-etapové spracovanie súradníc v Bernese

VÝPOČET OPERATÍVNYCH SÚRADNÍC

1. Výpočet súradníc v strednej epoche observácie

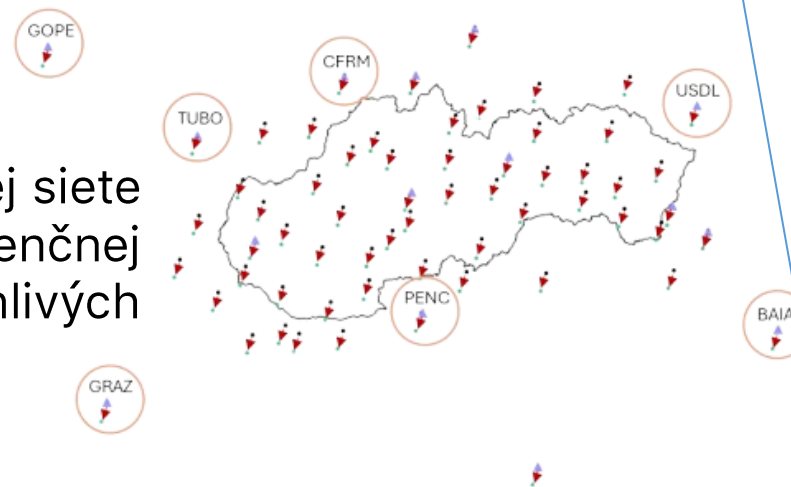
- ▶ **Program:** ADDNEQ2
- ▶ **Princíp:** kombinácia min. 28 denných NEQs
  - ▶ vyrovnanie siete na jej ťažisko (spolahlivé referenčné stanice EPN)
  - ▶ podmienka: Minimum Constraints
- ▶ **Výsledok:** súradnice v strednej epoche observácie v IGS20 (ADDNEQ2.CRD)
- ▶ **Kontrola** (ADDNEQ2.OUT):
  - ▶ opakovanosť súradníc novej stanice + EPN →
  - ▶ kritérium: do 5 mm pre jednotlivé osi NEU

Stanica	North (mm)	East (mm)	Up (mm)
SPVL	0.68	0.56	1.96
BAIA	0.55	0.55	2.69
BOR1	0.85	0.47	1.46
CFRM	0.52	0.50	1.71
GOPE	0.39	0.52	1.50
GRAZ	0.52	0.67	2.20
JOZ2	0.48	0.49	1.38
JOZE	0.57	0.49	1.80
PENC	0.52	0.58	2.19
TUBO	0.39	0.57	2.02
USDL	0.90	0.98	1.97

VÝPOČET OPERATÍVNYCH SÚRADNÍC

2. Helmertova transformácia

- ▶ **Program:** HELMR1
- ▶ **Princíp:** Helmertova transformácia súradníc celej siete SKPOS zo strednej epochy observácie do referenčnej epochy 2008.5 na základe rýchlostí spoľahlivých referenčných staníc EPN
  - ▶ vylúčenie staníc EPN s reziduami > 10 mm v NEU
- ▶ **Výsledok:** súradnice v ref. epoche 2008.5 v IGS20 (HELMERT.CRD)
- ▶ **Kontrola** (HELMERT.OUT):
  - ▶ **stredná chyba Helmert. transformácie**
  - ▶ **reziduá na staniciach EPN** →
- ▶ **Transformácia z IGS20 do ETRF2000**
  - ▶ EPN Transformation Tool

Stanica	North (mm)	East (mm)	Up (mm)
BAIA	-0.59	-0.21	-2.27
BOR1	0.63	-0.58	1.18
CFRM	0.29	-0.93	1.31
GOPE	0.91	0.08	-6.36
GRAZ	1.18	-0.26	4.46
JOZ2	1.53	2.62	-3.89
JOZE	-2.01	1.26	1.76
PENC	0.19	-1.60	1.49
TUBO	-1.90	-0.55	2.54
USDL	-0.59	-0.21	-2.27

VÝPOČET OPERATÍVNYCH SÚRADNÍC

Implementácia novej stanice do SKPOS

▶ **Postup:**

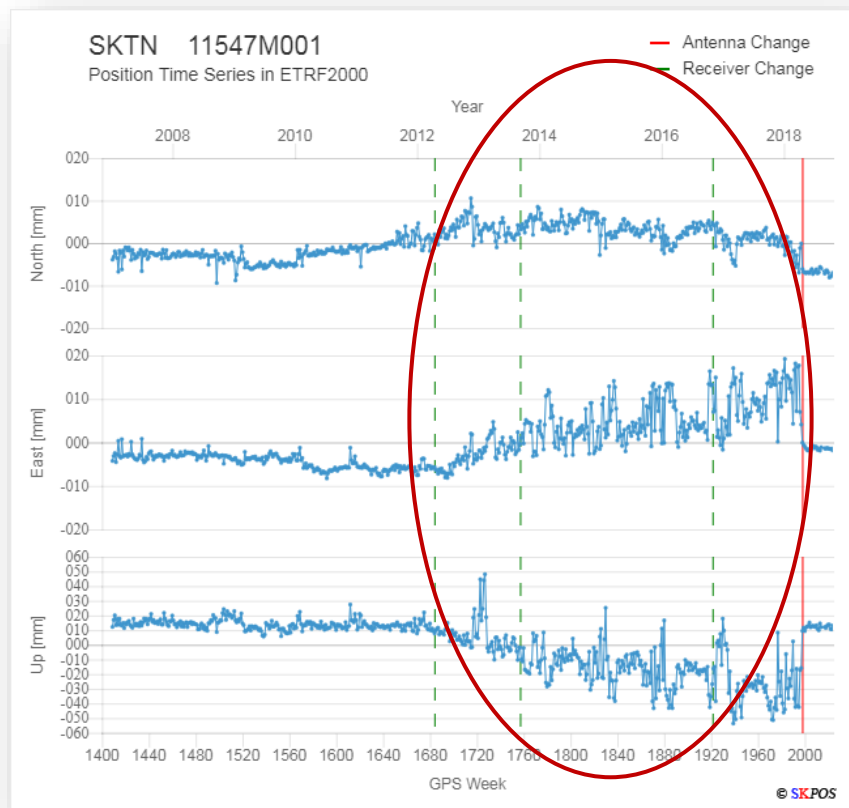
- 1) nastavenie operatívnych súradníc a pridanie stanice do SKPOS mimo sieťového riešenia
- 2) kontrola stability súradníc riadiacim softvérom SKPOS (2-5 dní)
- 3) začlenenie stanice do sieťového riešenia SKPOS
- 4) po uplynutí 3 rokov / po aktualizácii realizácie IGS – výpočet oficiálnych súradníc a rýchlostí

▶ **Implementácia novej stanice:** cca 2 mesiace

▶ **Dokumentácia:** technická správa (autorizovaná správcom GZ)

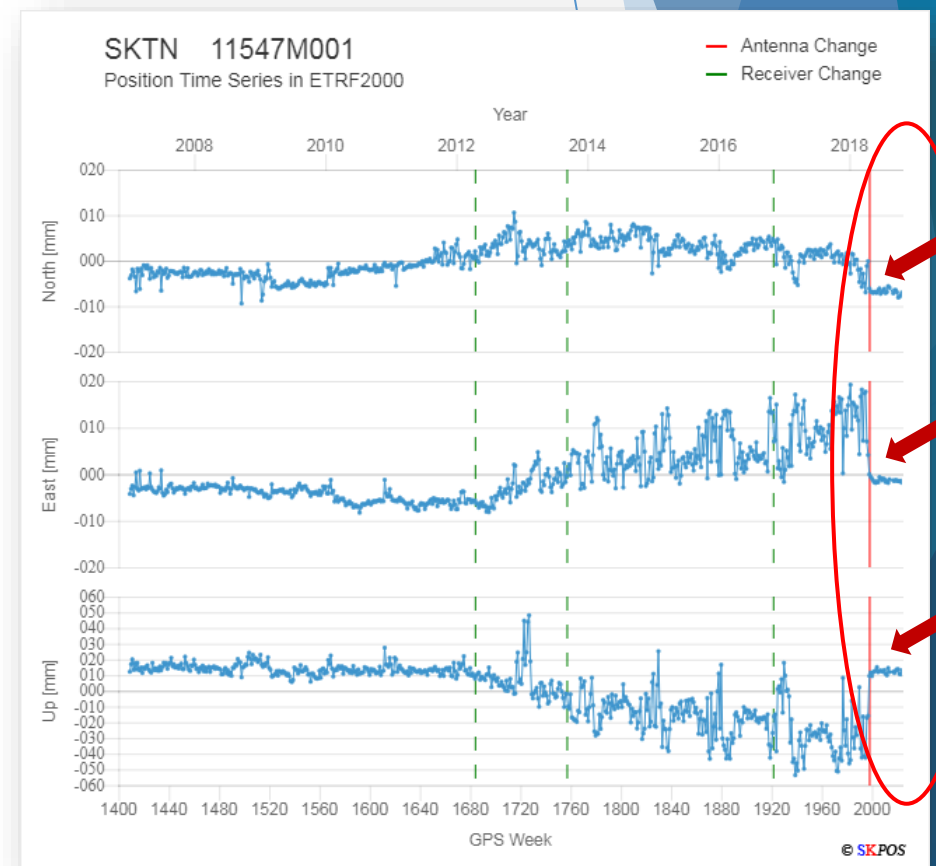
AKTUALIZÁCIA SÚRADNÍC PO VÝMENE ANTÉNY

- ▶ **Problém č. 1:** anomálne správanie stanice (nárast odľahlých hodnôt v časovom rade)
- ▶ **Riešenie č. 1:** výmena antény

AKTUALIZÁCIA SÚRADNÍC PO VÝMENE ANTÉNY

- ▶ **Problém č. 1:** anomálne správanie stanice (nárast odľahlých hodnôt v časovom rade)
- ▶ **Riešenie č. 1:** výmena antény
- ▶ **Problém č. 2:** výmena antény = diskontinuita v ČR
- ▶ **Riešenie č. 2:** aktualizácia súradníc

AKTUALIZÁCIA SÚRADNÍC PO VÝMENE ANTÉNY

- ▶ **Problém č. 1:** anomálne správanie stanice (nárast odľahlých hodnôt v časovom rade)
- ▶ **Riešenie č. 1:** výmena antény
- ▶ **Problém č. 2:** výmena antény = diskontinuita v ČR
- ▶ **Riešenie č. 2:** aktualizácia súradníc

Pri multi-ročnom spracovaní:

- ▶ súradnice sú automaticky počítané samostatne pre jednotlivé obdobia s rôznymi anténami

```
FORMAT VERSION: 1.01
TECHNIQUE:

TYPE 001: RENAMING OF STATIONS
-----
STATION NAME      FLG      FROM              TO              OLD STATION NAME  REMARK
*****          *
BAIA111406M001    001                2020 10 01 11 31 00  BAIA 11406M001    EPN: antenna & cut off change
BAIA211406M001    001 2020 10 01 11 31 00  BAIA 11406M001    EPN:
BASV111701M001    001                2016 10 13 10 00 00  BASV 11701M001    GKU: antenna change
BASV211701M001    001 2016 10 13 10 00 00  2018 08 20 07 27 00  BASV 11701M001    GKU: antenna change
BASV311701M001    001 2018 08 20 07 27 00  BASV 11701M001    GKU:
BBYS111514M001    001                2005 01 11 14 00 00  BBYS 11514M001    EPN: antenna & cut off change
BBYS211514M001    001 2005 01 11 14 00 00  2012 01 01 00 00 00  BBYS 11514M001    EPN: unknown
BBYS311514M001    001 2012 01 01 00 00 00  2012 09 14 10 00 00  BBYS 11514M001    EPN: antenna & receiver change
BBYS411514M001    001 2012 09 14 10 00 00  2015 07 31 07 17 00  BBYS 11514M001    EPN: antenna h. change
BBYS511514M001    001 2015 07 31 07 17 00  2018 04 24 10 05 00  BBYS 11514M001    EPN: antenna change
BBYS611514M001    001 2018 04 24 10 05 00  2018 11 12 10 29 00  BBYS 11514M001    EPN: antenna change
```

AKTUALIZÁCIA SÚRADNÍC PO VÝMENE ANTÉNY

- ▶ **Problém č. 1:** anomálne správanie stanice (nárast odľahlých hodnôt v časovom rade)
- ▶ **Riešenie č. 1:** výmena antény
- ▶ **Problém č. 2:** výmena antény = diskontinuita v ČR
- ▶ **Riešenie č. 2:** aktualizácia súradníc

Pri multi-ročnom spracovaní:

- ▶ súradnice sú automaticky počítané samostatne pre jednotlivé obdobia s rôznymi anténami

V rámci 3-ročnej prevádzky:

- ▶ aplikuje sa postup výpočtu operatívnych súradníc

ZÁVER

Súradnice staníc SKPOS

- ▶ ETRS89 (ETRF2000, epocha 2008.5)

Typy súradníc

- ▶ **približné** (po zriadení stanice, SKPOS Online PP)
- ▶ **operatívne** (po min. 4 týždňoch prevádzky, 2-etapové spracovanie v Bernese)
- ▶ **oficiálne** (po 3 rokoch prevádzky / po aktualizácii realizácie IGS, multi-ročné spracovanie v Bernese)

Aktualizácia súradníc po výmene antény

Ostatné krajiny?

ĎAKUJEM

Martin Ferianc, Karol Smolík

www.skpos.gku.sk

skpos@skgeodesy.sk

SKPOS

